

Järjestelmänvalvojan oikeudet toisen asteen opiskelijoiden tietokoneisiin

1. Ongelman esittely
2. Ratkaisu
3. Haasteet

1. Ongelman esittely

Oppivelvollisuuden noustua 18-ikävuoteen, on toisen asteen oppilaitoksissa alettu tarjoamaan opiskelijoille kunnan kustantamia tietokoneita. Tämä on helpottanut opiskelijoiden rahahuolia huomattavasti. Valitettavasti kuitenkin opiskelijoille jaetuissa koneissa käytännössä kaikkien ohjelmistojen asentaminen sekä käyttöympäristön mukauttaminen omiin työskentelytapoihin sopivaksi on estetty. Tämä voi pahimmillaan hidastaa opiskelijoiden toimia huomattavasti, sillä he voivat joutua käyttämään tietokonetta tavalla, joka ei tue heidän omaa opiskelutyyliään. Ongelma ilmenee myös siten, että joillakin kursseilla ja oppilaitoksella tapahtuvassa vapaaehtoistoiminnassa tarvittavia sovelluksia ei välttämättä saada asennettua tai niiden asentaminen mahdollistetaan yritysportaalin kautta liian myöhään.

Oppilaitoksen toimittamien tietokoneiden käyttöoikeuksien rajoittaminen asettaa myös oppilaitoksen tietokoneen käyttäjät ja oman tietokoneen käyttäjät eriarvoiseen asemaan, sillä oman tietokoneen käyttäjät pystyvät vapaasti mukauttamaan tietokoneen omalle opiskelutyyliin sopivaksi.

Lukittu ohjelmistovalikoima aiheuttaa myös valtakunnallisesti ongelmallisia tilanteita. Mikäli opiskelijat lukitaan käyttämään pelkästään tiettyjä sovelluksia, voi Espoon kaupunki toiminnallaan edesauttaa tiettyjen ohjelmistoyritysten pääsyä monopoliasemaan. Tämä

johtuu siitä, että Espoossa on todella paljon opiskelijoita joiden ohjelmisto-tottumuksiin Espoon kaupunki valinnoillaan vaikuttaa.

2. Ratkaisu

Opiskelijoille annetaan täydet käyttöoikeudet oppilaitoksen jakamiin tietokoneisiin, muun muassa Helsingin, Kauniaisten ja Hyvinkään antaman esimerkin mukaisesti. Lisäksi opiskelijoille allekirjoitettavaksi annettavaa sopimusta muokattaisiin sallimaan myös sellaisten sovellusten lataaminen, joita oppilaitos ei ole erikseen hyväksynyt.

Tämä tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden ladata sovelluksia ja muokata tietokoneen asetuksia omaan opiskelutyyliin sopivaksi.

3. Haasteet

Täysien käyttöoikeuksien antaminen opiskelijoille voisi aiheuttaa pienen tietoturvariskin, mikäli opiskelijat lataavat tietokoneilleen ohjelmistoja, jotka eivät ole tietoturvallisia.

Ongelmana kuitenkin on, että nykyinen järjestely on saanut lukuisat opiskelijat käyttämään sovellusten asentamiseen erilaisia kiertomenetelmiä, joiden käyttäminen aiheuttaa huomattavasti suuremman tietoturvariskin, kuin sovellusten asentaminen tavanomaisin menetelmin.

Monesti kuulee myös väitettävän, että mahdollisuus asentaa omia sovelluksia aiheuttaisi ongelmia tunneilla keskittymiseen, kun tunnit käytettäisiin omien pelien ja sovellusten kanssa säätämiseen. Tosiasia kuitenkin on, ettei tietokoneissa olevat estot estä juurikaan mitään tunteja häiritsevää kuten videopelien pelaamista, sillä verkossa on jo nyt runsas valikoima videopelejä, joiden pelaamista ei ole rajoitettu. Tulee myös muistaa, että toisen asteen opintoja suorittavalta tulisi odottaakin jo sen tason itseohjautuvuutta, ettei videopeleistä tule ongelmaa.

Oikeus säätää itse oman tietokoneen asetuksia aiheuttaa lievän riskin siihen, että opiskelijan toimet aiheuttavat vahinkoa ohjelmistolle. Tämä ei kuitenkaan muodostu ongelmaksi, sillä

jo nyt tietokoneen käyttöehtojen mukaisesti opiskelija on vastuussa korvaamaan tekemänsä vahingon.

Severi Lybeck,

Nuorisovaltuutettu

severi.lybeck@protonmail.com

Neo Tiilikainen,

Opiskelija Otaniemen Lukiosta